

ÚJLAKI HANGOK

AZ ÚJLAKI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

XI. évf. Különszám

2006. KARÁCSONY

Karácsonyi imádság

*Krisztus született értünk, jöjjetek, imádjuk!
Hozzád jövünk ezen az ünnepi napon,
Betlehem édes Gyermeké,
aki megszületvén elrejtetted istenségedet,
hogy osztozz a mi törékeny
emberi természetünkben.
A hit világánál felismerünk téged,
mint igaz Istent, aki megtestesült értünk.
Te vagy az ember egyetlen Megváltója!*

*Jászolod előtt, ahol erőtlenül fekszel,
szűnjön meg a túláradó erőszak
minden formája, amely oly sok
elmondhatatlan szenvedés oka;
aludjon ki a széthúzás számos tüze,
amelyek azzal a veszéllyel fenyegetnek,
hogy nyílt összetűzésekké fajulnak el;
erősödjék meg a békés megoldások
keresésére irányuló akarat,
amelyek tiszteletben tartják a népek
s az emberek jogos törekvéseit.*

*Betlehemi Gyermek, a béke prófétája,
bátorítsd a párbeszéd
és a kiengesztelődés kezdeményezéseit,
támogasd a béketörekvéseket,
amelyek félénkek,
de mégis telve vannak reménységgel,
s már a megvalósulás útjára léptek
a világban élő oly sok fivérünk és nővérünk
békésebb jelenéért és jövőjéért...*

*Mindenhol szükség van a békére!
Te, aki az igaz béke Fejedelme vagy,
segíts, hogy megértsük:
az egyetlen út az építéshez
a rossztól való elborzadás és elfordulás
és a békének mindenkorai bátor követése.*

*Jószándékú emberek
a föld minden nemzetéből,
jöjjetek bizalommal az Üdvözítő jászolához!
Siessetek, hogy találkozhassatok azzal,
aki azért jön, hogy megtanítsa nekünk
az igazság, a béke és a szeretet útját!*

II. János Pál pápa

Az Úr születésnapjáról

Hogy az Úr születésnapja ájtatos nagy ünnep legyen, az okból rendelték úgy az atyák, mert a Krisztus e napon akart test szerint megszületni a világ megváltásáért, kijövnén méhéből a Szűznek, ki birodalmában vala az Atyának. S hogy a testet fölvette, annak oka ez volt: Miután az ördög irigységéből amaz első szülő hiú reménytől félrevezettetvén elbukott, száműzöttként és elveszve a gonoszság és a bűn gyökerét mindjárt az ő egész nemzetségére átvitte. És mind jobban növelte a rosszat a halandók egész nemzetsége, terjedvén szerte a vétkek, s mi náluk is alábbvaló, mindenfajta bálványimádás. Isten tehát határt akarván szabni a bűnnek, szólott igéje, a törvény, jelek és csodák által. De midőn így figyelmeztetvén sem ismerte meg tévelygéseit a világ, elküldte az Isten az ő Fiát, hogy testet öltjön, és az embereknek megjelenjék, és a bűnösöket meggyógyítsa. Ő azért jött el emberként, mert isteni mivoltában nem ismerhették volna meg az emberek. Hogy pedig láthassák, az Ige testté lőn, fölhevén a testet, nem változván testté. Mert fölvette az emberséget, nem vesztette el az istenséget. Így ugyanő Isten, és ember ugyanő. Az emberi természetben halandó lett, megmaradván, ami volt, s fölhevén, ami nem volt, hogy megszabadítsa, akit alkotott. Ez tehát az Úr születésének nagy ünnepe. Ez e napnak új és dicsőséges öröme: Isten eljövele az emberekhez. Így tehát ez a nap azért, mert a Krisztus ezen született, Születésnek [Natalis = karácsony] mondatik. És azért tartozunk ezt az év mindig visszatérő körforgásában vidám ünnepléssel megtartani, hogy emlékezetünkbe idézzük: a Krisztus megszületett.

Sevillai Szent Izidor püspök (VII. sz.)

Karácsonyi ének

*Miért fekszel jászolban, ég királya?
Visszasírsz az éhes barikára.
Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt ridogálsz állatok közt.*

*Bölcs bocik szájának langy fuvalma
Jobb tán mint csillag-úr szele volna?
Jobb talán a puha széna-alom,
Mint a magas égi birodalom?*

*Istálló párája, jobb az neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?
Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyult...*

*Becsésnek láttad te e földi test
koldusruháját, hogy fölvetted ezt?
s nem vélted rossznak a zord életet?
te, kiről zengjük, hogy „megszületett”!*

*Szeress hát minket is, koldusokat!
Lelkünkben gyujts picit gyertyát sokat.
Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
Törékeny játékunkat, a reményt.*

Babits Mihály

Karácsonyi levél

Mit kérhetnék Tőled, Jézus?
Fogadd ezt a levelet,
Angyalok nyelvén kell szólnom,
Mert ez a Te ünneped.
Loholunk és vásárolunk,
Gyorsan fogynak a napok,
Mi lesz, ha vélt fontos dolgot
Karácsonyra nem kapok?
Sálat, sapkát, könyvet, képet,
Mindenből csak drágát, szépet...
De van bennem szeretet?
Szétosztom kincseimet?
Jézus, ez a levelem
Neked szól, mert a szívem
Annyi gubanc köti meg.
Szép születésnapodon
Jó lesz, ha átgondolom,
Milyen is a szeretet.
Nem kapkodó, nem remeg,
Kerüli a hamisat,
Megvédi az igazat.
Jézus, ezt a levelet
Azért írom meg Neked,
Hogy ha elfog indulat,
Jóságot, türelmet adj.
Sok türelmet másokhoz,
Még többet önmagamhoz.
Nálad van a menedék,
Hisz itt minden töredék.
Most, karácsony ünnepén
Angyalokkal kérem én,
Simogasd a szíveket,
Adjál békés ünnepet,
Hit-remény-szeretetet.
Fogadd ezt a levelet,
Küldi kedves gyermeked.
Karácsonynak éjjelén
Választ a szívébe kér.

Keglevich Lászlóné

*Kegyelemben gazdag
karácsonyt kívánunk
az újlaki egyházközség
valamennyi tagjának!*

december 27. Újlaki szentek: Szent János apostol

„Asszony, ime a te fiad.” „Íme a te anyád.” A kereszten függő Üdvözítő szavai egymásra bízzák szent anyját és a leghűségesebb tanítványt. Mária és az Egyház viszonyát is meghatározzák ezek a golgotai igék, melyeket maga az érintett tanítvány örökített meg evangéliumában (Jn 19,26k). Oltárok és stációképek ezrei, Újlakon jobb oldalt elől a Szent Kereszt oltár és baloldalt elől a XII. és XIII. stáció ábrázolják a kereszthalált szenvedő Jézust legkitaróbb hívei, Szűz Mária, János apostol és Mária Magdolna kíséretében. (Az 1779-ben létesült oltár alkotója ismeretlen, a költségeket Schininger Simon templomatya viselte. A stációkat közel 100 évvel később Fáy Albert festette.)

János apostolról sok minden köztudott a Szentírásból. Igaz, saját evangéliumában nem nevezi meg magát, de sok esetben kézenfekvő - és a hagyomány is úgy tudja -, hogy önmagáról beszél. Legfiatalabb volt az apostolok között és rendkívül magas kort ért meg. A kisázsiai kikötővárosban, Efezusban, illetve száműzetésben Patmosz szigetén élt és írt, szervezte és irányította az Egyházat.

Szent János életéről több történetet, legendát őriz a hagyomány. Bálint Sándor nyomán közöljük az Érdy-kódex 500 éves magyarsággal írt szövegét, mely a *Legenda Aurea* átültetése:

Annak utána, mikoron meg es Ázsiában prédikállana, az bálványisten papi fejedelmi azt megbosszúlván, megfogák Szent Jánost, és kezdék vinni Diana istenasszonynak templomához, hogy áldoznék az bálványinak. Kiknek mondá Szent János: ha az ti istenteknek nevével Krisztusnak egyházát eltörhetitek, hát kész vagyok áldozni. Avagy ha Krisztusnak nevében az templomot eltörhetem, hát higgyetek az Krisztusban.

Mikoron az köznép neki engedett vóna, Szent János imádságot tévén ottan, az egész templom fundamentomából

elesék. Azt látván Aristodemos nevű papi fejedelem, nagy háborúságot inojsa az nép között. És látván azt Szent János, mondá: óh Aristodemos, mit akarsz, hogy tegyek. Ottan felele: ha azt akarod, hogy higgyek az Jézusban, ime mérget adok innod... Ha semmi veszedelmet nem szenvedesz, ottan tudom, hogy bizony Isten az te istened. Mondá Szent János: tedd meg. Mondá öneki: egyebeknek adom először, kik mikoron el nem szenvedhetendik, te es inkább megrettenj tőle. Kére azért két halálra való embereket az bírótól, és mikoron nekik megadta vóna inniok, ottan meg ketten meghalának. Szent János es kezében véve az pohárt és szent keresztnek jegyét vetvén öreá, ottan megívá, és semmi sérelmet nem szenvedé. Ottan azért mindnyájan Úristent kezdék dicsérni. Monda esmég Aristodemos papi fejedelem: méges egy kétség vagyon énbennem. Ha ezeket feltámasztandod, kik az méreg miatt meghalának, hát bizonytal hiszem. Ottan Szent János adá neki az ő kentesét, mondván: menj el, vesd a megholtakra, mondván: Krisztusnak apostola bocsátott engemet tihozzatok, hogy Úrjézusnak nevében támadjatok fel. És mind azt tette volna, ottan feltámadának...

Cezareai Euszébiosz a IV. század elején a száz évvel korábban meghalt Alexandriai Szent Kelemenre hivatkozva beszéli el az alábbi történetet (3. könyv, 23. fejj.):

Az üldöztetés elmúltával az Efezusba visszatért apostol a környéket járva látott egy kiváló termetű, kellemes külsejű és tüzes lelkű ifjút, és rábízta őt a helyi püspök gondviselésére, aki a fiút etette, foglalkozott vele, gondozta és megkeresztelte. Ezután azonban magára hagyta a fiút, aki rossz társaságba került, cimboráival kicsapongásokban vett részt, végül pedig egy rablóbanda vezére lett.

Amikor legközelebb arra járt az apostol, így szólt a püspökhöz: *„Rajta, püspök, add ide a letéteményt, amit én és Krisztus bízunk rád, annak az egyháznak mint tanúnak a szeme látára, melynek vezetője vagy!”* A püspök első ijedtségében azt hitte, sikkasztással vádolják, amikor azonban kiderült, hogy az ifjúról van szó, azt felelte, hogy az meghalt, legalább is Isten számára. *„Elromlott és elveszett, egyszóval rabló lett, most pedig az egyházzal szemben elfoglalta a hegyet magához hasonló csapatával.”*

Az apostol ekkor megszagatta ruháját, hangosan siránkozott, majd a rablóvezérhez vezetette magát, aki felfegyverkezve várta, de amikor felismerte a közeledő Jánost, szegyeében megfordult és elfutott. Végül azonban az utána futó aggastyán kiáltozására megállt és zokogva megbánta bűneit. *János biztosította róla, és esküvel erősítette meg, hogy az Üdvözítő megbocsátott neki, majd térden állva könyörgött, és megcsókolta az ifjú jobb kezét, ezzel mutatva meg, hogy megtisztult a bűnbánat által.*

„János evangélista tiszteletének egyik különös formája a Szent János áldása, vagyis a borral való köszöntés, áldomás. A szokás sokfelé egyszerűen a 'búcsúpohár' szinonimájává vált, melyet mint „János-áldást” nyilván nehezebb visszautasítani. Számos vidéken azonban továbbra is kapcsolódott a szent december 27-i ünnepéhez, sokszor az új bor megáldásának és megkóstolásának formájában. Érdekes összefüggés: míg az átváltoztatott bor mint szentség Krisztus vére, a bor mint szentelvény a középkor óta Szent Jánoshoz kötődik. Ahogyan a karácsony harmadnapjára helyezett ünnep, ez is hangsúlyozza a szeretett tanítvány közelségét az Üdvözítőhöz.

Szaszouszky József